

Notitie “Stand van zaken uitvoering Welzijnskader 2017 – 2020”

1. Inleiding

De gemeenteraad heeft op 3 maart 2020 besloten om het Welzijnskader 2017 – 2020 met twee jaar voor de jaren 2021 en 2022 te verlengen. Tevens is daarbij aangegeven dat dit kader tussentijds wordt geëvalueerd.

Dit document omvat de evaluatie per beleidsterrein, waarbij op basis van de geformuleerde doelstellingen de stand van zaken is weergegeven en ook wat de ontwikkelingen zijn.

Input voor de evaluatie is opgehaald uit:

- Jaarrekeningen;
- Onderzoeksresultaten uit de Burgerpeilingen, cliëntervaringsonderzoek Wmo en GGD monitor;
- Input vanuit specifieke beleidsterreinen;
- Inbreng van de Adviesraad Sociaal Domein (specifiek over de beleidsterreinen Participatie, Wmo en Jeugdhulp).

Aan de Adviesraad Sociaal Domein is gevraagd advies uit te brengen over de inhoud van deze notitie en mogelijk input te leveren. Dit advies/de input is op 4 maart 2021 ontvangen. In algemene zin heeft de Adviesraad aangegeven positief gestemd te zijn over deze evaluatie en de behaalde resultaten. Bij enkele beleidsterreinen zijn (algemene) opmerkingen toegevoegd. Deze opmerkingen zijn in deze notitie bij de betreffende beleidsterreinen vermeld.

Leeswijzer: Per onderwerp is (voor zover van toepassing) vermeld welke maatschappelijke effecten, beleidsdoelen, indicatoren en normen in het Welzijnskader zijn opgenomen. Vervolgens is de stand van zaken/wat is bereikt beschreven en zijn de onderwerpen inhoudelijk toegelicht. Bij een aantal onderwerpen zijn in het Welzijnskader geen maatschappelijke effecten benoemd. Bij deze onderwerpen is in deze notitie volstaan met een beschrijving van de ondernomen activiteiten.

2. Participatie en sociale samenhang

Ten aanzien van participatie en sociale samenhang is in het Welzijnskader in brede zin het volgende geformuleerd:

Maatschappelijk effect

Inwoners kunnen zo lang mogelijk in de eigen, veilige, schone en prettige leefomgeving blijven.

Beleidsdoel

Iedereen voelt zich verantwoordelijk voor zijn of haar woon- en leefomgeving.

Indicator

De tevredenheid van burger als wijkbewoner.

Norm

De tevredenheid van de burger als wijkbewoner is 7,0 of hoger (totaalrapportcijfer; het onderwerp leefbaarheid is een van de onderdelen die hierin wordt gemeten).

Stand van zaken:

Uit de Burgerpeilingen blijkt dat burgers de buurt als leefomgeving, uitgedrukt in een gemiddelde score van 1 (zeer onprettig) tot 10 (zeer prettig) als volgt waarden:

2016 6,6

2018	6,7
2020	7,0

Adviesraad en Dorpsraden

Maatschappelijk effect

Een goede samenwerking en het goed kunnen functioneren van de Adviesraad Sociaal Domein, dorpsraden en leefbaarheidsgroepen draagt direct en indirect bij aan de instandhouding en verbetering van de leefbaarheid in ieder dorp en welzijn van alle inwoners.

Beleidsdoelen

- 1 De Adviesraad Sociaal Domein, dorpsraden en leefbaarheidsgroepen worden tijdig betrokken bij de totstandkoming en uitvoering van beleid en projecten.
- 2 De gevraagde en ongevraagde adviezen van deze organen worden waar mogelijk vertaald in het gemeentelijk beleid. Als dat niet mogelijk is, wordt hiervan gemotiveerd melding gemaakt.

Indicator

De wijze waarop samenwerking tussen deze organen en de gemeente wordt ervaren.

Normen

- 1 De dorpsraden, leefbaarheidsgroepen en gemeente ervaren de samenwerking met elkaar als goed.
- 2 De Adviesraad Sociaal Domein en de gemeente ervaren de samenwerking met elkaar als goed.

Adviesraad

De adviserende rol van de Adviesraad Sociaal Domein betreft alle onderwerpen in het Sociaal Domein. In de afgelopen jaren is ten aanzien van de onderwerpen Wmo, Jeugdzorg en Participatie telkens advies gevraagd en verkregen. Ook heeft de Adviesraad zelf een aantal onderwerpen opgepakt, onder meer de versterking van de samenwerking met de dorpsraden. De samenwerking verloopt naar tevredenheid van Adviesraad en gemeente.

Dorpsraden

In 2019 is gestart met het participatieprogramma “dorpen maken het verschil 2019 – 2022”. Daarbij wordt in belangrijke mate aan de hand van vier vuistregels samengewerkt met de dorpsraden waarbij de dorpen zelf aan zet zijn. Dorpen maken zelf eigen keuzes wat betreft thema's en prioriteiten binnen hun jaarplan. Ook wordt bij concrete projecten samengewerkt met individuele bewoners en groeperingen (o.a. verenigingen). Inmiddels zijn initiatieven opgestart waarvoor vanuit de gemeente een financiële bijdrage is verstrekt, zoals welkomstborden, een riksja in Knegsel, een kerstboomconstructie in Vessem en diverse picknickbankjes. Het programma loopt nog door tot en met 2022.

Opmerkingen Adviesraad

De Adviesraad geeft aan dat het samenbrengen van participatie en inclusie een must is. Deze thema's kunnen niet zonder elkaar. Initiatieven van inwoners moeten aangemoedigd worden en gefaciliteerd. Ontmoeting, zorg en welzijn in de kernen moet georganiseerd worden en toegankelijk zijn. Dorpsraden en KBO's kunnen daarin samenwerken.

De Adviesraad geeft ook aan in het programma “dorpen maken het verschil” de nuancering en ondersteuning door de gemeente te missen. De gemeente moet laten zien dat ze dit belangrijk vindt. Daarbij wordt verwezen naar het advies uit 2016 waarin expliciet wordt gewezen op het belang van samenspel tussen burger en gemeente, dat nodig is om te komen tot een breed en integraal beleid.

Vrijwilligers

Maatschappelijk effect

Er zijn voldoende vrijwilligers die zich zodanig ondersteund voelen dat ze hun taak als vrijwilliger kunnen en willen blijven vervullen.

Beleidsdoelen

1. Stimuleren, organiseren of faciliteren van activiteiten die vrijwillige inzet mogelijk en aantrekkelijk maken.
2. Makelen en verbinden: het optimaal matchen tussen vraag en aanbod.
3. Ondersteunen: ondersteunen van de vrijwilliger en de vrijwilligersorganisatie en het afstemmen met beroepskrachten.
4. Continueren: activiteiten die zorgen dat de vrijwilliger zich blijft inzetten en dat de activiteiten worden voortgezet wanneer vrijwilligers kiezen voor een andere (vrije)tijdsbesteding.

Indicatoren

- 1 Het percentage inwoners dat zich in de afgelopen 12 maanden ingezet heeft voor anderen en/of maatschappelijke doelen via het doen van vrijwilligerswerk.
- 2 Voelen vrijwilligers zich gewaardeerd/gesteund bij hun inzet voor anderen en/of maatschappelijke doelen?

Normen

- 1 Het percentage inwoners (vanaf 18 jaar) dat zich vrijwillig inzet voor anderen en/of maatschappelijke doelen is gelijk of hoger dan 50% (bijgesteld van 45% naar 50%).
- 2 De mate waarin vrijwilligers zich gewaardeerd/gesteund voelen: voorgesteld wordt om hiervoor een kwalitatief onderzoek op te nemen als activiteit in het op te stellen uitvoeringsplan vrijwilligerswerk.

Stand van zaken

Uit de Burgerpeilingen blijkt dat ten aanzien van de norm "het percentage inwoners (vanaf 18 jaar) dat zich vrijwillig inzet voor anderen en/of maatschappelijke doelen is gelijk of hoger dan 50%" de volgende scores zijn behaald:

2016: 52%

2018: 51%

2020: 44% (gemeenten < 25.000 inwoners 43%)

In het onderzoek over 2020 wordt gemeld dat de afname een gevolg kan zijn van Corona omdat er gevraagd is naar de afgelopen 12 maanden. Het verenigingsleven en het vrijwilligerswerk bij zorg- en welzijnsorganisaties lag grotendeels stil en een deel van de vrijwilligers behoort tot de kwetsbare doelgroep. Velen hebben hun vrijwilligerswerk tijdelijk stopgezet.

De norm waarin de mate waarin vrijwilligers zich gesteund voelen is niet met een kwalitatief onderzoek onderzocht. Wel is vanuit het Steunpunt Vrijwilligerswerk voortdurend contact met vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties, waarbij het onderwerp waardering vaak onderwerp van gesprek is. Er is in de afgelopen jaren slechts een enkele minder positieve reactie ontvangen van vrijwilligers die zich door hun organisatie onvoldoende gewaardeerd voelden. Vrijwel alle reacties zijn positief, ook al heeft iedere organisatie een eigen manier om vrijwilligers te waarderen.

Steunpunt Vrijwilligerswerk

In de afgelopen jaren is vanuit het Steunpunt Vrijwilligerswerk ingezet op meerdere sporen om het maatschappelijk effect te bereiken. Daartoe behoort het stimuleren van inwoners om zich vrijwillig in te zetten en de drempel om vrijwilligerswerk te doen zo laag mogelijk te maken.

Eén van de belangrijkste instrumenten dat hiervoor is gebruikt is de website Eerselveorelkaar.nl. Deze website biedt organisaties en inwoners een laagdrempelige en veilige manier om in eigen

regie elkaar te vinden, waar nodig met persoonlijke ondersteuning door het Steunpunt. Ook zet het Steunpunt diverse mediavormen in om vacatures in beeld te brengen en vrijwilligerswerk en vrijwillige inzet positief neer te zetten. Tevens ondersteunt het Steunpunt vrijwilligersorganisaties gevraagd met adviezen over het vinden, binden en boeien van vrijwilligers. Daarnaast organiseert het Steunpunt in samenwerking met diverse andere organisaties iedere 2 jaar een succesvolle vrijwilligersmarkt voor de Kempen.

Er worden 3 tot 4 keer zoveel vacatures per jaar ingevuld sinds de website online is dan daarvoor. Daarbij wordt ook een jongere doelgroep vrijwilligers bereikt dan voorheen. Daar zitten ook veel inwoners bij die voor de eerste keer in aanraking komen met vrijwilligerswerk. Echter: er komen ook steeds meer vrijwilligersvacatures bij, van organisaties maar ook van en voor individuele inwoners. De stijging van het aantal vacatures en de groeiende druk op vrijwilligers speelt niet alleen in onze gemeente, maar is een landelijke trend. Oorzaken zijn o.a. de decentralisatie in de zorg, vergrijzing binnen de traditionele vrijwilligersorganisaties (en de gevraagde verjonging binnen organisaties), volle agenda's bij (potentiële) vrijwilligers, complexer worden van een deel van het vrijwilligerswerk en een aantrekkende arbeidsmarkt. Dit heeft tot gevolg dat er nog steeds niet voldoende vrijwilligers zijn en het daardoor niet mogelijk is het geformuleerde maatschappelijk effect te behalen. Er is wel wat verruiming van mogelijkheden zichtbaar, ontstaan door flexibilisering van vrijwilligerswerk. Dit vergt voor veel organisaties een andere manier van naar hun organisatie kijken en de verdeling van taken daarbinnen. Waar nodig denkt het Steunpunt hierin mee. Daarbij komt dat de verscheidenheid binnen het vrijwilligerswerk groot is, zowel qua type vrijwilligerswerk, inhoud van de taken alsook omvang van de taken. Dit maakt dat ondersteuning van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties maatwerk is en niet altijd stuurbaar omdat het moeilijk is om iedereen goed te bereiken op dit niveau.

Aanvullende ondersteuning vrijwilligers

De gemeente Eersel faciliteert vrijwilligers met een collectieve vrijwilligersverzekering en een collectieve evenementenverzekering. Ook zijn er subsidiemogelijkheden voor scholing van vrijwilligers, maatwerktrainingen/workshops/informatiebijeenkomsten en adviesgesprekken. Daarnaast organiseert het Steunpunt 1 keer per 2 jaar een vrijwilligersavond als waardering voor de inzet van alle vrijwilligersorganisaties die in de gemeente actief zijn.

De maatschappelijke stages zijn in 2018 door het Rythovius College stopgezet. Bij het Pius X-College in Bladel zijn de stages nog wel verplicht en voor de leerlingen uit de gemeente Eersel zet het Steunpunt zich dan ook in, zodat zij ook dichtbij huis een passende MaS kunnen doen. Het Steunpunt brengt beschikbare mogelijkheden o.a. op Eerselvoorelkaar in beeld (aparte categorie vrijwilligerswerk voor jongeren en MaS) en is vaste deelnemer aan de jaarlijkse stagemarkt van het Pius X. Daarnaast wordt ingezet op een meer projectmatige aanpak om de leerlingen van het Rythovius te stimuleren vrijwilligerswerk te doen, zoals de Rythoviusdag in samenwerking met de school en zorgorganisatie Oktober.

De afgelopen jaren is veel tijd en aandacht gegaan naar de doorontwikkeling en het uitdragen en promoten van de website Eerselvoorelkaar en de ondersteuning vanuit het Steunpunt. Ook het goed en consequent toepassen van de richtlijnen van de AVG en de digitoegankelijkheidseisen vergen in het websitebeheer veel tijd. Ook zal de komende jaren steeds meer aandacht nodig zijn voor de coördinatie van de vrijwillige inzet in het kader van de Participatiewet.

De afgelopen periode is de samenwerking met KempenPlus verbeterd en zijn er afspraken gemaakt met het Steunpunt over de begeleiding en toeleiding van cliënten van KempenPlus naar bij hun passend vrijwilligerswerk. Invulling vraagt maatwerk en vergt ook van de vrijwilligersorganisaties een open blik en intensieve begeleiding in samenspraak met KempenPlus en waar nodig het Steunpunt.

Opmerkingen Adviesraad

De Adviesraad geeft aan blij te zijn met de aandacht voor de vrijwilligers in het Welzijnskader. In deze tijd is het lastig om vrijwilligers te vinden, op bestuurlijk terrein en op lange termijn is het een probleem. Enquêtes en percentages kunnen niet altijd de knelpunten weergeven. De Adviesraad vraagt zich af in hoeverre kan bijv. de mantelzorger, specifiek in deze onzekere tijd, aanspraak maken op ondersteuning en waardering door de gemeente?

3. Kunst en cultuur

Maatschappelijk effect

Kunst is toegankelijk voor een gedifferentieerd publiek, en de productie en beleving van kunst wordt bevorderd. Cultuureducatie voor kinderen is een wezenlijk onderdeel van hun ontwikkeling.

Beleidsdoelen

Cultuurontwikkeling

- 1 Op alle basisscholen is cultuureducatie onderdeel van het curriculum van alle kinderen. Cultuureducatie draagt bij aan talentontwikkeling, ondersteunt emotionele ontwikkeling en bevordert integratie en waarden- en normenontwikkeling.
- 2 Focus op muziek. De komende jaren wordt het buitenschoolse AMV aanbod in het subsidiecontract met de muziekschool omgebogen naar muziekles onder schooltijd. De muzieklessen worden in samenwerking met de lokale muziekverenigingen geboden. Gestart wordt met de middenbouw en het streven is gericht op een doorontwikkeling in alle groepen. Aansluiting in de vorm van naschoolse muzikale activiteiten of lessen bij een van de muziekaanbieders, waaronder Art-4 U, lokale muziekverenigingen en JAM is mogelijk.
- 3 Bibliotheek: behoud van een hoofdvestiging in de Muzenval in Eersel en in de kernen Duizel, Steensel, Vessem, Wintelre en Knegsel zijn jeugdservicepunten ingericht voor jeugd van 4-12 jaar.

Kunnen lezen en schrijven is een voorwaarde om aan de samenleving te kunnen deelnemen. In de lijn van de nieuwe bibliotheekwet, de maatschappelijke ontwikkelingen en overeenkomstig de eerder vastgestelde kaders van de deelnemende gemeenten stelt bibliotheek de Kempen de volgende twee thema's centraal.

- a. Taalvaardigheid
- b. Maatschappelijke participatie

Participatiebevordering

- 4 Mogelijk maken van verdieping in kunst en cultuur voor de liefhebber door o.a. financiële ondersteuning voor de lokale muziekverenigingen.
- 5 Het financieel ondersteunen van diverse initiatieven die bijdragen aan culturele participatie.
- 6 Het stimuleren van cultuurbeleving door alle inwoners. Door de aanwezigheid van podia in alle dorpen is het voor verenigingen mogelijk om initiatieven te nemen voor toneel, dans, carnavaal en muziek.

Cultuurpresentatie

De diverse plaatselijke culturele verenigingen vervullen een belangrijke rol bij de presentatie van cultuur en versterken de lokale culturele identiteit.

- 7 Stimuleren en mogelijk incidenteel ondersteunen van culturele evenementen en activiteiten.
- 8 Zichtbaar maken van het cultureel erfgoed. De komende jaren zal "Beleef de Kempen" worden uitgebreid in diverse dorpen. De leefbaarheidsgroep Eersel is in samenwerking met de cultuurcoördinator en de Eerselse basisscholen bezig met de ontwikkeling van een lesbrief over de Parels van Eersel met als doel om kinderen te informeren over de geschiedenis van het eigen dorp.

- 9 Zichtbaar maken van de beeldende kunst. Aan de hand van wandelknooppunten wordt in samenwerking met vele partijen een route ontwikkeld “van de Markt in Eersel naar de Markt in Eindhoven” waarbij de komende jaren kunst wordt toegevoegd. Deze route moet betekenis krijgen voor inwoners, werknemers en toeristen.
- 10 Verbeteren communicatie over het culturele aanbod binnen de gemeente Eersel.

Cultuurbehoud

Het zorgen voor beheer en onderhoud van kunstobjecten in de openbare ruimte.

- 11 Een meedenkende partner zijn voor het behouden van het cultureel erfgoed.

Indicator:

- 1 De mate van tevredenheid over culturele voorzieningen.
- 2 Deelname van basisschoolleerlingen aan (na)schools aanbod op het gebied van cultuureducatie.

Norm:

- 1 Tevredenheid over culturele voorzieningen is 6,5 of hoger.
- 2 Elke leerling in het basisonderwijs komt gedurende de schoolloopbaan minimaal 1 keer en zo mogelijk 2 keer in aanraking met elke kunstdiscipline, te weten theater, dans, muziek, beelden, multimedia, literatuur en cultureel erfgoed (Bron: jaarverslag Cultuurspunt Eersel).
- 3 Er bevindt zich een basisbibliotheek in de kern Eersel en een bibliotheekvoorziening per kern voor de jeugd (Bron: jaarverslag bibliotheek).

Stand van zaken

1. De norm “tevredenheid over het aanbod culturele voorzieningen” is gehaald. De scores uit de Burgerpeilingen zijn 6,7 voor 2018 en 6,6 voor 2020.
2. De norm “elke leerling in het basisonderwijs komt gedurende de schoolloopbaan minimaal 1 keer en zo mogelijk 2 keer in aanraking met elke kunstdiscipline” is gehaald.
3. De norm “er bevindt zich een basisbibliotheek in de kern Eersel en een bibliotheekvoorziening per kern voor de jeugd” is gedeeltelijk behaald.

Cultuureducatie

Alle basisscholen werken samen met de Combinatiefunctionaris Cultuur. Er is een aanbod van alle disciplines van kunst en cultuur en alle leerlingen maken minimaal 2 keer gedurende de schoolloopbaan kennis met de zeven disciplines theater, dans, muziek, beelden, multimedia, literatuur en cultureel erfgoed.

Landelijk wordt gewerkt aan een model/format om Cultuureducatie in het Curriculum op te nemen. Vanwege het vertrek van de combinatiefunctionarissen Cultuur in de gemeenten Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden zijn in 2020 twee combinatiefunctionarissen aangesteld voor de drie genoemde gemeenten. Er is een overeenkomst afgesloten door de gemeenten Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden met de schoolbesturen van St. Kempenkind, RBOB en Veldvest en met Muziekschool Art4U waarin is geregeld hoe een eventueel werkgeversrisico wordt verdeeld over deelnemende partijen.

Muziekonderwijs

Alle basisschoolkinderen (groepen 1 t/m 8) krijgen een lessenserie verzorgd door Art4U. Ook wordt in samenwerking met de Combinatiefunctionaris Cultuur en de amateurkunst een buitenschools vervolgtraject aangeboden. In 2020 is een provinciale subsidie Cultuureducatie aangevraagd die in 2021 is ontvangen. Deze subsidie dient Art4U te besteden aan muziekonderwijs op basisscholen. Tevens is in 2020 de (regionale) projectaanvraag van de Muziekschool voor de “Muziekmatch” gehonoreerd. De toegekende middelen worden voor een groot deel besteed aan de kostbaardere strijkinstrumenten (violen en cello's) en ook saxofoons zodat in het instrumentale palet, ook de strijkinstrumenten worden opgenomen. Op deze manier komen alle kinderen daadwerkelijk met het volledige palet aan instrumenten in aanraking.

Bibliotheek

De hoofdvestiging van de bibliotheek bevindt zich in de Muzenval. In de kernen Duizel, Steensel, Vessem, Wintelre en Knegsel is een “bibliotheek op school” ingericht met uitleenfunctie. Behalve de leerlingen kunnen ook jongeren uit de kernen boeken lenen. Jongeren maken meer gebruik van de hoofdvestiging Eersel. Voor de scholen uit de kern Eersel biedt de bibliotheek ondersteuning zonder uitleenfunctie. Deze scholen maken gebruik van de hoofdvestiging in de Muzenval.

Alle basisscholen in de gemeente Eersel, met uitzondering van het speciaal onderwijs, hebben een bibliotheek op school.

In én buiten de bibliotheek worden het hele jaar door leer- en leesactiviteiten uitgevoerd. Jaarlijks worden er 55 tot 100 activiteiten georganiseerd, waaronder lezingen, workshops, boekpresentaties, taalcafé, week van de alfabetisering, belastingaangifte, digitale overheid, dementheek, jeugdactiviteiten enz. Hierbij waren in totaal op jaarbasis tussen 1.200 en 1.900 bezoekers aanwezig. Het aantal activiteiten in bibliotheek Eersel ligt in vergelijking met andere Kempenbibliotheken hoog. Ook is er een structurele samenwerking met alle scholen voor primair onderwijs. Momenteel wordt gewerkt aan het versterken van de banden met het Rythoviuscollege.

Kempenmuseum De Acht Zaligheden

In 2019 en 2020 zijn een haalbaarheidsonderzoek, een marktonderzoek en een locatieonderzoek uitgevoerd naar aanleiding van de ontwikkelingsvisie van het museum. Naar aanleiding van de onderzoeken heeft de gemeenteraad in november 2020 een krediet beschikbaar gesteld om de plannen voor de ontwikkeling van het Kempenmuseum verder uit te werken. In de plannen krijgt het Kempenmuseum een eigentijdse make-over en wordt deze verrijkt met een bezoekerscentrum in de oude buitenschuur. Een museum met een bezoekerscentrum kan Eersel, maar ook de gezamenlijke Kempenregio, toeristisch maar ook economisch beter op de kaart zetten. Met het beschikbaar gestelde krediet kunnen zowel de ambities als (financiële) haalbaarheid van het plan verder worden uitgewerkt.

Beeldende Kunst

Uit het Werkplan 2014-2018 “Door kunst verbonden” is “Kunstwandelpad Het Groene Lint” voortgekomen. Deze route loopt van Eersel via Veldhoven naar Eindhoven. De uitvoering van de werkzaamheden is overgedragen aan Stichting Kunstroute Het Groene Lint met uitzondering van het plaatsen van autonome kunstwerken. Deze worden door de gemeenten geplaatst. De ca 6 km. lange vlechting op grondgebied van Eersel is in het najaar van 2020 aangelegd. Een eerste kunstwerk aan de Nieuwstraat “Het Groene Ei” van kunstenaar Marcel Smink is in 2019 aanbesteed en wordt in het voorjaar 2021 geplaatst op de ovonde.

Voor de bestuursperiode 2018-2022 is in samenwerking met de Adviescommissie beeldende kunst een werkplan “Kunst tussen de kernen” opgesteld. Het hoofdonderwerp uit dit werkplan is de organisatie van LandArt- tentoonstellingen in alle kernen van Eersel. Het is de bedoeling dat reeds bestaande routes met elkaar verbonden worden door deze te verbinden met kunstwerken in het landschap. Na elke tentoonstelling blijven er semi-permanente kunstwerken staan die de verbinding tussen de bestaande routes en de kernen van de gemeente Eersel gaan vormen. Hier wordt samengewerkt met Stichting LandArt Brabant. Als gevolg van Corona is de tentoonstelling 2020 bij het Groot en Klein Meer in Wintelre niet doorgegaan.

In de hal van het gemeentehuis wordt vier keer per jaar een expositie gehouden. Om de twee jaar worden de kunstwerken in de openbare ruimte geïnspecteerd en het onderhoud wordt zoveel mogelijk in eigen beheer uitgevoerd door de gemeente en leden van de adviescommissie beeldende kunst. Specifiek onderhoud wordt uitbesteed aan professionele bedrijven.

4. Sport en accommodatiebeleid in relatie tot welzijn

Sport en bewegen

Maatschappelijk effect

Zoveel mogelijk inwoners kunnen een heel leven lang sporten en bewegen en dit leidt tot participatie in de maatschappij.

Doelen

1. Zoveel mogelijk inwoners kunnen een heel leven lang sporten en bewegen. Dit geldt voor alle inwoners, inclusief specifieke doelgroepen (30 +, 50+ en ouderen in combinatie met jeugd en mensen met een beperking).
2. Goede voorwaardelijke basisvoorzieningen voor sportverenigingen. Samenwerking tussen sportverenigingen en gezamenlijk gebruik stimuleren.
3. De natuurgassportvelden op een zodanig niveau beheren dat er officiële wedstrijden gehouden kunnen worden.
4. Sportstimulering: kinderen en jongeren wordt een rijke leeromgeving geboden met veel ontplooiingsmogelijkheden voor sport door de samenwerking met onderwijs en verenigingen (combinatiefunctionarissen voor scholen en sportverenigingen), aangevuld met buurtsportcoaches die het beweegaanbod verzorgen voor andere leeftijdsgroepen en mensen met een beperking.
5. Preventie om gezondheidsredenen: Onwijs Fit: bewustwording van gezond bewegen en gezonde leefstijl voor doelgroep schoolgaande jeugd. Accent op bewegen en kiezen van de juiste sport(en):
 - * zorg en sport dichtbij;
 - * lokale samenwerking;
 - * voor groep 2 en groep 7 BO en klas 2 VO: signaleert belemmeringen voor sportdeelname en neemt drempels naar sportdeelname weg: helpt scholen om te signaleren, individueel advies door GGD, stimulans voor schoolgezondheidsbeleid en samenwerking in de driehoek onderwijs, gezondheid, sport.

Indicator

Bewegingsparticipatie en tevredenheid over sportvoorzieningen.

Normen

- 1 De tevredenheid over sportvoorzieningen is 7 of hoger.
- 2 Het gemiddeld percentage inwoners dat voldoet aan de norm voor gezond bewegen voor de eigen leeftijdscategorie is hoger dan 70%.

Stand van zaken

1. De norm “de tevredenheid over sportvoorzieningen is 7 of hoger” wordt inmiddels uitgedrukt in een percentage. De behaalde scores uit de Burgerpeilingen zijn als volgt:

2016:	77%
2018:	76%
2020:	76%
2. Of de norm “het gemiddeld percentage inwoners dat voldoet aan de norm voor gezond bewegen voor de eigen leeftijdscategorie is hoger dan 70%” is gehaald is niet bekend (omdat deze niet wordt gemeten). Echter op de vraag “hoe vaak sport of beweegt u intensief” (Burgerpeiling 2020)

geeft 73% van de respondenten aan 1 maal per week of vaker te sporten of intensief te bewegen.

Het sport- en beweegbeleid krijgt een steeds belangrijkere positie, ook binnen het sociaal domein. De belangrijkste instrumenten zijn de Brede Regeling Combinatiefuncties (combinatiefunctionarissen, de buurtsportcoaches), de sportinfrastructuur en de ontwikkeling van de sportieve openbare ruimte.

Regeling Combinatiefuncties

Door inzet van de Brede Regeling Combinatiefuncties nemen kinderen deel aan sport- en cultuuraanbod op school met als effect o.a. verbetering motorische ontwikkeling en sociale omgang en vaker een keuze voor een sport vanuit intrinsieke motivatie. Ook wordt aandacht gegeven aan de schoolgaande jeugd en de “vergeten” groepen (30+, 50+, ouderen in combinatie met jeugd (0-4 jaar) en mensen met een beperking).

Voorbeelden hiervan zijn:

- Click Sport en Cultuur
- Ouder-kind gym
- Uniek Sporten
- Beweegclub voor chronisch zieken
- Old Stars (walking voetbal/korfbal)

Inclusief sporten en bewegen

Vanaf 2020 is gemeente Eersel, samen met 3 andere Kempengemeenten (Bergeijk, Bladel en Reusel-De Mierden) aangesloten bij Uniek Sporten Brabant Zuid. Redenen om dit samen te doen zijn het feit dat sport- en beweegaanbieders en zorginstellingen in de Kempen zich niet laten leiden door gemeentegrenzen. Ook de hiervoor benodigde inzet van de buurtsportcoach is samengevoegd waardoor de omvang van deze functie samen 0,4 fte bedraagt. Op deze manier hebben we een slagvaardige beweegcoach Uniek Sporten.

Sportakkoord

In navolging van Uniek Sporten en om dezelfde reden is bij het sluiten van een sportakkoord gekozen voor een regionaal sportakkoord in plaats van een lokaal sportakkoord. Dit heeft geresulteerd in het Kempisch Sport- en Beweegakkoord “De Kempen in beweging”. Dit akkoord is opgesteld door en voor de partners (sport- en beweegaanbieders en zorginstellingen in de Kempen).

Ambities uit het akkoord zijn:

- Inclusief sporten en bewegen
- Van jongs af aan vaardig in bewegen
- Toekomst sport en beweegaanbieder
- Kempisch sport een beweegplatform

Accommodatiebeleid in relatie tot welzijn

Maatschappelijk effect

Een gemeentebreed toekomstbestendig accommodatiebeleid waardoor het op een laagdrempelige manier voor alle inwoners mogelijk is om deel te nemen. Denk aan ontmoeten, sporten, activiteiten binnen verenigingen, cultuur en ontwikkeling. Deze deelname van inwoners aan het maatschappelijke leven draagt bij aan welbevinden, ontwikkeling, sociale samenhang en leefbaarheid.

Beleidsdoelen

- 1 Om te bevorderen dat de toegankelijkheid van de voorzieningen blijft gewaarborgd, worden de accommodaties financieel toegerust (kan ook onderhoud zijn). Organisaties en inwoners moeten geen financiële “drempel” ervaren om van deze voorzieningen gebruik te maken. Van alle gebruikers wordt echter wel verwacht dat zij financieel bijdragen aan de activiteiten. Daarom is de betaalbaarheid van accommodaties gebaseerd op een

	combinatie van subsidie van de gemeente en het gebruik door inwoners (bijdrage aan activiteiten).
2	De accommodaties worden zodanig ingericht, gebouwd en/of gerenoveerd dat in het kader van het gebruik ervan flexibel ingespeeld kan worden op de veranderende maatschappelijke behoefte.
Bij de nadere uitwerking komen ook de volgende aspecten aan bod:	
1	Stimuleren van samenwerking tussen diverse (sport)verenigingen ten behoeve van de inhoudelijke doelstellingen en voor het multifunctionele gebruik van de accommodaties.
2	Het zo efficiënt mogelijk inzetten van het maatschappelijk vastgoed binnen een dorp en/of samenwerkingsverband van verenigingen, waarbij afgestemd zal worden op behoeften en ledenaantallen.
3	Ondercapaciteit opvangen door samenwerking en bij overcapaciteit afstoten van velden en opstallen.
4	Minder kosten ten gevolge van meer zelfwerkzaamheid van de verenigingen.
5	Het mogelijk privatiseren van het onderhoud van de velden.
6	Het bijdragen aan duurzaamheidsdoelstellingen.
<u>Indicatoren</u>	
1	Aanwezigheid van accommodaties waar activiteiten kunnen plaatsvinden op het terrein van ontmoeting, sport, cultuur en ontwikkeling.
2	Tevredenheid over voorzieningen in eigen buurt.
<u>Normen</u>	
1	In iedere kern is een multifunctionele accommodatie/gemeenschapshuis.
2	De tevredenheid over de aanwezigheid van welzijnsvoorzieningen in eigen buurt uitgedrukt in een rapportcijfer (burgerpeiling waarstaatjegemeente) is minimaal een 7,0.

Stand van zaken

In elke kern is een multifunctionele accommodatie of gemeenschapshuis.

Uit de Burgerpeiling 2020 blijkt dat 58% van de inwoners (zeer) tevreden is over de aanwezigheid van welzijnsvoorzieningen in de eigen buurt. In 2016 en 2018 waren deze percentages respectievelijk 57% en 60%.

Ontwikkelingen bij gemeenschapshuizen

Het functioneren van de gemeenschapshuizen is wisselend te noemen. De beleving gaat van uitermate positief tot zorgelijk. Het blijkt in het algemeen voor de besturen geen eenvoudige opgave om de inhoudelijke doelstellingen binnen de gestelde kaders vorm te geven. Ook het vinden en behouden van bestuursleden is bij een aantal gemeenschapshuizen voortdurend punt van aandacht. Recent is een reorganisatietraject bij SCC de Muzenval afgerond. Het doel is te komen tot een duidelijke identiteit en positionering van de Muzenval tot een zogenaamd 'gemeenschapshuis plus' met een gezonde exploitatie en een volledig operationeel bestuur.

Ontwikkelingen bij sportaccommodaties

Beoogd doel is het zo efficiënt mogelijk inzetten van het maatschappelijk vastgoed binnen een dorp en/of samenwerkingsverband van verenigingen. Het samenwerken van verenigingen is vaak een gevolg van behoeften en afnemende ledenaantallen. De vitaliteit van een verenigingen is hierbij van belang en kan hierdoor worden vergroot. Een voorbeeld hiervan is de fusievereniging Fortuna Steensel Combinatie (FSC) ontstaan uit korfbalverenigingen KV Steensel en Fortuna '68 op het sportpark De Breemakker in Knegsel.

Duurzaamheid en toegankelijkheid

Er is in het kader van een energie neutrale gemeente Eersel een Energie Prestatie Advies Utiliteit (EPA-U) onderzoek uitgevoerd naar de maatschappelijke accommodaties. De uitkomsten van dit onderzoek en de te maken keuzes zijn in de gemeenteraad behandeld bij de VJN 2017-2020.

In 2018 zijn de gemeenschapshuizen voorzien van zonnepanelen. Ook op sporthal de Kraanvogel zijn zonnepanelen aangebracht. Er loopt op dit moment een aanbestedingstraject om de veldverlichting te 'verledden'. Daarnaast hebben diverse verenigingen zelf geïnvesteerd in duurzaamheid maatregelen zoals het na-isoleren van de spouwmuren en het aanbrengen van zonnepanelen. Bij renovatie van basisvoorzieningen worden indien mogelijk de richtlijnen uit het "Handboek voor toegankelijkheid" meegenomen. Ten aanzien van het privatiseren van het onderhoud van accommodaties blijkt dat in tegenstelling tot het bouwkundig onderhoud, het voor sportverenigingen niet interessant is om het onderhoud van de velden van de gemeente over te nemen.

5. Maatschappelijke ondersteuning

Maatschappelijk effect

De inwoners van de gemeente Eersel die in meer of mindere mate zorg behoeven kunnen zo lang mogelijk zelfstandig (blijven) functioneren, zijn zelfredzaam en kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven.

Beleidsdoelen

- 1 Voorzieningen die worden aangeboden sluiten aan op de behoeften van inwoners (specifiek Wmo: dragen bij tot het zelfstandig kunnen blijven wonen en participeren in de maatschappij) en worden zoveel als mogelijk in samenhang georganiseerd.
- 2 Voorzieningen zijn voor iedereen toegankelijk – dus ook voor mensen met een beperking zoals bedoeld in de Wmo.

Indicator

Aantal cliënten met maatwerkarrangement Wmo per 10.000 inwoners.

Norm

De waardering van de inspanningen van de gemeente om inwoners volledig te laten deelnemen aan de maatschappij uitgedrukt in een rapportcijfer. Rapportcijfer is 7 of hoger.

Stand van zaken

Uit de Burgerpeilingen blijkt dat de inspanningen van de gemeente om inwoners volledig te laten deelnemen aan de maatschappij gewaardeerd worden met respectievelijk een 6,5 in 2016, 6,8 in 2018 en 7,1 in 2020.

Maatwerkvoorzieningen Wmo zijn geregeld in de Verordening maatschappelijke ondersteuning. Jaarlijks wordt een cliënttevredenheidsonderzoek uitgevoerd om te peilen in welke mate inwoners die gebruik maken van Wmo voorzieningen hierover tevreden zijn. Dat gebeurt aan de hand van tien vragen die ook landelijk worden gebruikt om te kunnen monitoren.

Resultaten over 2019 (gemeten in 2020):

Clïent wist waar hij/zij moest zijn met een hulpvraag	84%
Clïent is snel geholpen	74%
De medewerker nam de clïent serieus	88%
Er is in het gesprek samen naar een oplossing gezocht	80%
Bekend met cliëntondersteuning	45%
De kwaliteit van de ondersteuning is goed	88%
Clïent kan beter de dingen doen die hij/zij wil	84%
Clïent kan zich beter redden	88%
Clïent heeft een betere kwaliteit van leven	84%

Maatwerkvoorzieningen Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Maatwerkvoorzieningen Wmo zijn geregeld in de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Eersel en beleidsregels maatschappelijke ondersteuning. Deze documenten worden voortdurend actueel gehouden onder meer als gevolg van landelijke en regionale wijzigingen (onder andere invoering abonnementstarief en taxibusvervoer).

De uitvoering is in handen van het Wmo loket Eersel, waarin voortdurend aandacht is voor kwaliteitsverbetering (in de producten, dienstverlening en communicatie) en acceptabele wachttijden. Na een zeer druk jaar (2019) onder meer als gevolg van een toename van het aantal aanvragen vanwege de introductie van het abonnementstarief, waarin de wachttijden opliepen, waren deze in 2020 weer op het gewenste niveau (max. 2 weken). Eind 2020 en begin 2021 zijn de wachttijden weer opgelopen onder meer door een stijgende vraag.

Opmerkingen Adviesraad

De Adviesraad geeft aan dat de zorgzwaarte toeneemt en dat met de invoering van het abonnementstarief de doelgroep groter wordt. Dat heeft veel impact op andere hulpvragen. Niet alleen bij ouderen maar ook bij mensen met een psychische achtergrond is de problematiek behoorlijk. Gelukkig wordt de zorgzwaarte in het nieuwe Welzijnskader nadrukkelijk als indicator meegenomen. Voor wat betreft de bekendheid met clientondersteuning is het percentage nog steeds te laag. De KBO bijvoorbeeld zou een grotere rol kunnen spelen bij de clientondersteuning.

Dementie

De gemeente Eersel is dementievriendelijk. Op basis van de door het college jaarlijks vastgestelde werkplannen wordt de nodige aandacht gegeven aan dit thema. Zo zijn onder meer projecten uitgevoerd op een aantal basisscholen, worden jaarlijks 10 bijeenkomsten Alzheimercafé georganiseerd, is aandacht besteed aan wereld alzheimer dag en is een “verwarringsdag” georganiseerd. Vanwege Corona zijn in 2020 minder activiteiten uitgevoerd.

Mantelzorgers

In 2019 zijn aanvullend op de vragen in het Cliënttevredenheidsonderzoek eenmalig vragen opgenomen gericht op mantelzorgondersteuning. De vragen waren bedoeld om te achterhalen waar precies de behoefte aan ondersteuning vanuit deze groep ligt. Resultaat van dit onderzoek is dat 53% van de ondervraagden aangeeft geen behoefte te hebben aan ondersteuning. 38% ontvangt al een vorm van ondersteuning. 23% van de ondervraagden (die wel behoefte heeft aan ondersteuning) geeft aan behoefte te hebben aan informatie, voorlichting en advies. 21% aan praktische hulp (bv vervoer, boodschappen). Deze bevindingen worden meegenomen in het intakegesprek dat bij de cliënt thuis plaatsvindt waarbij ook nadrukkelijk aandacht is voor de mantelzorger.

Steunpunt Mantelzorg

Bij Wél(zijn) de Kempen is het Steunpunt Mantelzorg ondergebracht. Dit steunpunt biedt informatie aan inwoners uit de gemeente over alles wat met mantelzorg van doen heeft. Beoogd wordt om preventief te werken zodat problemen en overbelasting worden voorkomen. Tevens signaleert het Steunpunt – in samenspraak met partners uit het veld – waar op voorhand inzet gepleegd kan worden of verbeteringen mogelijk zijn. Zodra een mantelzorger aanklopt voor advies en hulp wordt met de methodiek “Bordje Vol” in kaart gebracht op welke terreinen en in welke mate ondersteuning gewenst is. Wanneer iemand de weg niet weet naar de zorgvoorzieningen en Wmo dan vindt doorverwijzing plaats. Loopt men vast met financiën of formulieren dan kan de Thuisadministratie inspringen. Bij emotionele en praktische problemen vindt onderzoek plaats of de inzet van een maatje of respijtzorg verlichting biedt. Ook kan het netwerk van de mantelzorger gemobiliseerd worden om de eigen regie te vergroten en te behouden. Bij te complexe zaken wordt opgeschaald naar professionele hulpverlening. Het Steunpunt is daarmee een belangrijke schakel in het voorliggend veld. Het Steunpunt heeft eveneens een belangrijke signaalfunctie richting de gemeente indien bepaalde problematiek vaker voorkomt.

Mantelzorgwaardering

Jaarlijks wordt aan ongeveer 300 mantelzorgers een bedankkaart en een kleine attentie in de vorm van een tiptopper toegestuurd. De reacties hierop zijn positief.

Pilot Dorpsondersteuner Vessem

In Vessem is in 2018 gestart met een pilot waarbij een Dorpsondersteuner werkzaam is die onder meer als taak heeft de samenwerking tussen formele en informele zorgpartijen te bevorderen (ketenzorg) en het stimuleren van de samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties. Ook het ontwikkelen van activiteiten voor ouderen en eventueel andere kwetsbare groepen hoort tot het taakgebied. Deze pilot duurt in ieder geval nog tot 1 januari 2022. Op basis van een in de tweede helft van 2021 uit te voeren evaluatie wordt bezien of deze functie structureel ingevuld gaat worden.

Inclusie

Met de ratificatie van het VN-verdrag in 2016 hebben de gemeenten de opdracht gekregen om te komen tot een inclusieve samenleving. Hulpmiddel hierbij is een implementatieplan dat opgesteld is door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. In dit implementatieplan worden enkele belangrijk randvoorwaarden genoemd. Zo wordt geadviseerd de doelgroepen te betrekken bij het vormgeven van inclusie beleid en wordt geadviseerd activiteiten op verschillende niveaus op te pakken. De belangrijkste opdracht die er voor de gemeente lag na de ratificatie van het verdrag is het opstellen van een lokale inclusie agenda. Bij het opstellen van deze agenda is rekening gehouden met de eerdergenoemde randvoorwaarden.

'Nothing about us without us'

Begin 2018 is er een bijeenkomst geweest waarbij zowel medewerkers van de gemeente als vertegenwoordigers van het Platform voor Mensen met een Beperking gemeente Eersel (PMB) aanwezig waren. Aan de hand van een checklist is samen gekeken wat de stand van zaken was met betrekking tot het inclusie beleid. Hierbij werd gekeken naar onderwerpen zoals verkeer, openbare ruimte, zorg, onderwijs, participatie en communicatie.

Een werkgroep bestaande uit het PMB, de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) en de gemeente Eersel heeft aan de hand van deze informatie een lokale inclusie agenda opgesteld.

Activiteiten op alle niveaus

In de 'Inclusie agenda 2019-2020 Gemeente Eersel' zijn met betrekking tot drie speerpunten – bewustwording, participatie en toegankelijkheid – kansen benoemd. Aan deze kansen zijn activiteiten gekoppeld. Deze activiteiten worden uitgevoerd door het PMB, de ASD of de gemeente of door partijen gezamenlijk. In deze agenda staan zowel uitvoerende activiteiten, zoals het geven van voorlichting op scholen door het PMB, als meer beleidsmatige taken zoals in overleg tussen het PMB en team vastgoed van de gemeente komen tot een gemeenschappelijk referentiekader voor de toegankelijkheid van het gemeentelijke vastgoed.

In 2019 en in 2020 zijn de activiteiten uit de lokale inclusie agenda uitgevoerd. Niet alle activiteiten bleken even haalbaar en nog niet alle activiteiten zijn afgerond. In 2021 wordt de agenda geactualiseerd waarna hij opnieuw vastgesteld kan worden.

Bewustwording

Om aan te geven dat de gemeente Eersel bewustwording een belangrijk speerpunt vindt, is in 2019 het manifest 'Iedereen doet mee' ondertekend, met als boodschap: 'Als we ons allemaal er iets bewuster van zijn dat niet alles voor iedereen zo vanzelfsprekend is dan kunnen we al veel bereiken.'

6. Jeugd

Maatschappelijk effect

De gemeente biedt voorwaarden zodat jeugdigen zich optimaal kunnen ontwikkelen tot gezonde, evenwichtige, verantwoordelijke en sociale volwassenen.

Beleidsdoel

Een doorlopend, kwalitatief en samenhangend aanbod van voorzieningen voor onderwijs, opvang, welzijn, gezondheid, sport, spelen en cultuur.

Indicator

De mate waarin inwoners tevreden zijn over voorzieningen voor onderwijs, opvang, gezondheidszorg, sport, spelen en cultuur voor jeugdigen.

Norm

Inwoners waarderen de voorzieningen op het terrein van jeugd met een 6 of hoger.

Stand van zaken:

Uit de Burgerpeiling 2020 blijkt dat 91% van de inwoners van mening is dat het basisonderwijs voldoende nabij is. In 2016 en 2018 had 90% deze mening. Verder is 65% tevreden over de speelvoorzieningen tot 12 jaar.

Preventie

De gemeente Eersel wil voorwaarden bieden zodat jeugdigen zich optimaal kunnen ontwikkelen tot gezonde, evenwichtige, verantwoordelijke en sociale volwassenen. Daarvoor is een doorlopend, kwalitatief en samenhangend aanbod van voorzieningen voor onderwijs, opvang, welzijn, gezondheid, sport, spelen en cultuur van belang.

Ook worden specifieke voorzieningen voor jeugd geboden zoals speeltuinen, jeugdaccommodaties en activiteiten, door bijvoorbeeld scouting en jeugdvakantiewerk. Deze voorzieningen dragen bij aan een positief opgroei-klimaat. Om alle jongeren in Eersel te kunnen bereiken wordt geïnvesteerd in preventie en algemene voorzieningen. Daarbij wordt het IJslands preventiemodel toegepast, waarbij de gehele gemeenschap (inclusief jongeren) betrokken wordt bij het stimuleren van ontwikkelingsmogelijkheden. In het IJslands preventiemodel wordt periodiek onderzoek gedaan naar het welzijn van de jongeren. Uit deze meting worden aanbevelingen gedaan, gebaseerd op de actuele behoeften van de jongeren om de ontwikkeling te stimuleren. Beleidsmatig wordt projectmatig aan de slag gegaan met deze aanbevelingen. De projecten worden opgezet in zeer nauwe samenwerking met scholen, GGD, jeugdcoaches en overige preventiewerkers.

Uit deze samenwerking zijn inmiddels enkele succesvolle projecten voortgekomen. Voorbeelden zijn thematische ouderavonden op scholen en een jeugdhonk op de middelbare scholen waar kinderen uit de brugklas samen met de jeugdcoaches activiteiten ondernemen (The Spot).

Bij de uitwerking van de projecten van het IJslands preventiemodel wordt de jeugdcoach nauw betrokken. De functie jeugdcoach is vanaf 2019 in Eersel geïntroduceerd en vormt inmiddels een belangrijke schakel tussen jongeren, scholen, CJG+, lokale jeugdinitiatieven, bedrijven en beleidsmedewerkers van de gemeente. In 2021 wordt deze functie geëvalueerd.

De gemeente Eersel ondersteunt ook jeugdigen en gezinnen die specifieke vragen hebben over de opvoeding of hun leven. Dan kunnen zij hulp inschakelen van het CJG+ om hen verder op weg te helpen. De ingezette zorg van het CJG+ is zo licht als mogelijk en zo zwaar als moet. Normalisatie is hierbij leidend, waarbij de mogelijkheden van de jeugdigen en het gezin uitgangspunt zijn. Ter ondersteuning van ontwikkeling van de eigen kracht van de jeugdige worden ook E-health modules aangeboden, mentorprojecten opgestart en groepstrainingen aangeboden. Op deze manier kan een jeugdige zelfstandig en op een laagdrempelige manier met zijn/haar enkelvoudige problemen aan de slag. Het is ook mogelijk om tijdelijk begeleiding te krijgen van de jeugd- en gezinswerkers van het CJG+, om op deze manier samen te werken aan het oplossen van de hulpvraag wanneer dit nodig blijkt. Soms is er echter meer ondersteuning nodig en wordt door het CJG+ verwezen naar een maatwerkvoorziening en hiermee naar gespecialiseerde jeugdhulp.

Jeugdhulp

Gespecialiseerde jeugdhulp is beschikbaar voor alle jeugdigen van 0 tot 23 jaar. Het is ondersteuning welke wordt ingezet wanneer het echt niet anders kan en de hulpvraag niet op een andere manier kan worden opgelost. Er wordt dan doorverwezen naar een zorgaanbieder om professionele ondersteuning te bieden. Dit kan gaan om begeleiding, behandeling, logeren of verblijf. De gemeente Eersel heeft de inkoop van deze gespecialiseerde jeugdhulp ondergebracht bij de inkooporganisatie van de gemeente Eindhoven. In 2022 worden de beschikbare producten wederom aanbesteed zodat een dekkend zorglandschap blijft bestaan. Op deze manier kunnen alle

jeugdigen van Eersel passend geholpen worden wanneer zij gespecialiseerde jeugdhulp nodig hebben.

In het Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp 2020-2024 (MJBK) zijn de doelstellingen en prestatie-indicatoren opgenomen die worden gebruikt bij de uitvoering van Jeugdhulp. Het MJBK is in 2020 vastgesteld door de gemeenteraad. De uitvoering van dit beleidskader ligt bij de afdeling Maatschappelijke Dienstverlening van de Kempengemeenten.

Het kader is opgesteld aan de hand van de actielijnen van het landelijke actieprogramma Zorg voor de Jeugd van het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) en omvat de volgende actielijnen/doelstellingen:

- een betere toegang voor jeugdhulp;
- meer kinderen zo thuis mogelijk te laten opgroeien;
- kinderen kansen te bieden zich te ontwikkelen;
- kwetsbare jeugdigen beter op weg helpen zelfstandig te worden;
- jeugdigen beter te beschermen als hun ontwikkeling gevaar loopt;
- investeren in vakmanschap van de jeugdprofessionals.

Ieder jaar worden de doelstellingen en prestatie-indicatoren door de afdeling Maatschappelijke Dienstverlening geëvalueerd.

Opmerkingen Adviesraad

De Adviesraad geeft aan dat er veel psychische nood is onder de jeugd, ook de gezinnen lijden eronder. Met passende zorg en begeleiding is nog veel te winnen. Het is vooral belangrijk dat voldaan kan worden aan de zorg die nodig is en dat de lopende zaken worden doorgezet. Het IJlands model kan een goede bijdrage leveren aan de monitoring en preventie. Samenwerking in het onderwijs en ondersteuning daarvan is een noodzaak.

Onderwijs

Onderwijshuisvesting

De gemeente heeft een zorgplicht voor nieuwbouw en uitbreiding van onderwijshuisvesting voor het primair, voortgezet en speciaal onderwijs. Daaronder vallen constructiefouten en herstel in geval van bijzondere omstandigheden. Uitvoering vindt plaats zoals beschreven is in het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs gemeente Eersel, dat in 2018 is vastgesteld. In 2018 is gestart met de gesprekken over de mogelijke renovatie van het Rythovius College. In 2019 en 2020 hebben verdere verkenningen plaatsgevonden. Afhankelijk van bevindingen en besluitvorming loopt dit onderwerp in 2021 door.

Toezicht en handhaving leerplicht

Het RMC (Regionale Meld- en Coördinatiepunt) regio Zuidoost-Brabant bestaat uit 21 gemeenten die samenwerken met scholen om te voorkomen dat leerlingen zonder startkwalificatie van school gaan. Naar aanleiding van de landelijke invoering van de Methodische Aanpak Schoolverzuim (voorheen Strafrechtelijke Aanpak Schoolverzuim) zijn de implicaties van de MAS voor de werkwijze van leerplicht en haar ketenpartners door een regionale werkgroep in kaart gebracht. Deze werkwijze wordt regionaal uniform uitgewerkt en geïmplementeerd.

Voor- en vroegschoolse educatie (vve)

Per 1 augustus 2020 moesten de kinderopvangaanbieders die gesubsidieerde plaatsen in het peuterprogramma aanbieden aan peuters met een indicatie (de doelgroepkinderen) wettelijk een aanbod kunnen doen van 16 uur per week. In verband met de corona-maatregelen en de sluiting van de kinderopvang gedurende enige weken in het voorjaar, was er onvoldoende gelegenheid de urenuitbreiding zorgvuldig voor te bereiden. De minister van VWS heeft de ingangsdatum niet uitgesteld, maar gemeenten wel de mogelijkheid gegeven de urenuitbreiding later in te laten gaan. In de gemeente Eersel is de urenuitbreiding per 1 januari 2021 ingegaan.

7. Gezondheid

Maatschappelijk effect

Een samenleving waarin inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen wonen, leven en aan deel kunnen nemen, wat hen in staat stelt zichzelf te ontplooien in goede gezondheid.

Maatschappelijk effect uit de programmabegroting 2017:

De gemeente biedt de randvoorwaarden waardoor maatschappelijke deelname voor iedereen mogelijk is.

Beleidsdoelen

- 1 Behouden en bevorderen van lichamelijk, geestelijk en sociaal welbevinden van alle inwoners.
- 2 Voorzieningen op de diverse beleidsterreinen dragen bij aan een goede gezondheid, het welbevinden en de ontwikkeling van burgers.

De gezondheid van mensen wordt door vele factoren beïnvloed. De in het gezondheidsbeleid genoemde speerpunten en daaraan gekoppelde indicatoren dragen bij aan de ervaren gezondheid van mensen.

Indicator

Waardering algehele persoonlijke gezondheid uitgedrukt in rapportcijfer.

Norm

De waardering die de inwoners van Eersel aan hun algehele persoonlijke gezondheid geven is minimaal een 7,5 (nog geen gegevens beschikbaar, nu uitgegaan van het landelijke cijfer).

Stand van zaken

In de Burgerpeilingen ervaren respectievelijk 71% (2016), 72% (2018) en 74% (2020) nauwelijks tot geen belemmering op het terrein van de algemene lichamelijke gezondheid om deel te nemen aan het maatschappelijk leven.

Nota Gezondheid

In maart 2018 heeft de raad de Nota gezondheid 2018-2021 'Gezondheid in uitvoering' vastgesteld. In dit uitvoeringsprogramma wordt doorgegaan op de reeds ingeslagen weg op het gebied van gezondheid.

De eerder vastgestelde speerpunten zijn opnieuw bekrachtigd:

- overmatig alcoholgebruik, hiernaast wordt ook aandacht besteed aan drugsgebruik
- overgewicht
- bewegen
- weerbaarheid
- afname van het aantal jongeren dat dag en nacht problemen ervaart
- eenzaamheid
- de invloed van de omgeving op de gezondheid
- gezonde leefstijl in het algemeen.

Ook is opnieuw bekrachtigd dat gezondheid een integraal thema is. Diverse beleidsterreinen dragen bij aan de gezondheid van onze inwoners, zoals jeugdbeleid, sportbeleid, ouderenbeleid, etc. Door deze beleidsterreinen wordt dan ook een bijdrage geleverd aan bovenstaande speerpunten.

Het IJsland-project levert een bijdrage aan meerdere speerpunten die hierboven zijn genoemd. Zo heeft het IJsland-project, intussen omgedoopt tot 'Kempenbranie', als doel het welbevinden van jongeren te verbeteren en er daarmee voor te zorgen dat jongeren minder middelen zoals alcohol

en drugs gaan gebruiken. Een andere manier om te voorkomen dat jongeren middelen gaan gebruiken is het zorgen voor voldoende en verantwoorde vrijetijdsbesteding. Aansluitend op het zorgen voor voldoende en verantwoorde vrijetijdsbesteding zijn in het afgelopen jaar trainers en leiders van sport- en jeugdverenigingen in de Kempen getraind in het vergroten van weerbaarheid van jongeren. Met betrekking tot het verminderen van alcoholgebruik en roken wordt aangesloten bij landelijke campagnes zoals Ikpas en NIX18.

Beleid AED's

In het najaar van 2019 heeft de raad aangepast beleid vastgesteld met betrekking tot AED's. De gemeente is nu ook financieel verantwoordelijk voor de aanschaf van AED's. Daarvoor was de gemeente alleen financieel verantwoordelijk voor het onderhoud.

Gehoorschade

Te hard geluid tijdens het uitgaan leidt in Nederland jaarlijks tot blijvende gehoorschade bij veel jongeren. Met de juiste maatregelen is dit te voorkomen. Daarom is de afgelopen jaren ingezet op het voorkomen van gehoorschade. Rondom carnaval is voorlichting gegeven via social media, maar zijn ook afspraken gemaakt met besturen en verenigingen over geluidsniveaus. In 2019 hebben alle jongeren die 18 jaar werden thuis oordoppen ontvangen met het oog op het naderende festivalseizoen.

Eenzaamheid

In alle kernen van de gemeente Eersel is een infrastructuur die de inwoners de gelegenheid geeft elkaar te ontmoeten, zo zijn er MFA's, ontmoetingsruimtes voor ouderen en veel verenigingen. Daarnaast worden ook activiteiten georganiseerd die ontmoetingen faciliteren, bijvoorbeeld eetpunten voor ouderen. Toch zijn er ook in onze gemeente mensen die eenzaam zijn. Specifiek gericht op het voorkomen of verminderen van eenzaamheidsgevoelens is er in Eersel het maatjesproject en kunnen mensen met elkaar in contact komen via Eerselvoorelkaar. Door de Corona-maatregelen nam het aantal mensen dat aangaf zich eenzaam te voelen toe. Daarom vindt extra inzet op dit thema plaats. Onder andere door aan te sluiten bij de landelijke coalitie 'eentegeneenzaamheid'. Daarmee krijgt de gemeente ondersteuningsuren van het Rijk om samen met lokale partners acties op te pakken die eenzaamheid kunnen verkleinen.

8. Volwasseneneducatie

De middelen voor volwasseneneducatie stellen we per regio vast en kennen we toe aan onze zogenaamde 'contactgemeente': gemeente Eindhoven. De gemeente Eindhoven heeft, in afstemming met de regiogemeenten, in 2017 een Regionaal Educatief Plan 2018-2022 vastgesteld. Aan de hand van dat plan is in de afgelopen jaren uitvoering gegeven aan het verzorgen van volwasseneneducatie.

DigiTaalhuis

In 2017 is ingestemd met de ondertekening van het convenant 'versterking basisvaardigheden Kempengemeenten' (Stichting Lezen en Schrijven, Welzijn de Kempen, het Ster College en de gemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden). Met dit convenant wordt beoogd dat laaggeletterde inwoners van de Kempengemeenten hun basisvaardigheden versterken en daarmee hun maatschappelijke participatie vergroten. Het signaleren van de laaggeletterdheid is tevens van belang. De beoogde uitwerking van het convenant is de oprichting van een DigiTaalhuis in iedere betrokken gemeente. Het DigiTaalhuis is de fysieke plek waar vraag en aanbod bij elkaar komen. Hier vindt de koppeling plaats van formeel (zoals het Ster College) en informeel leren, de kracht van de professional gecombineerd met de vele handen van vrijwilligers. Het is een laagdrempelige, herkenbare, openbare plek, toegankelijk voor iedereen die met taal, rekenen en digivaardigheden aan de slag wil. In 2021 wordt in de gemeente Eersel het DigiTaalhuis gerealiseerd.

